

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători:

Valeriu Doagă, Ion Druță,

Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Vlas Andrei, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vlas Andrei împotriva Societății Comerciale „Policonstructor” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor Locuințelor Private 55/30, privind încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015,

CONSTATĂ :

La 05 iunie 2013, reclamantul Vlas Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Policonstructor” SRL, intervenient accesoriu APLP 55/30, privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, SC „Policonstructor” SRL a inițiat lucrări de construcție ilegale, construind etajul șase și mansarda, încălcîndu-i în așa mod dreptul de proprietate asupra imobilului.

Notează reclamantul că, împreună cu soția locuiesc la etajul cinci al blocului de locuit nr. 5/2 din str. Cornului, ap. 37, mun. Chișinău și fără acordul lui cît și a altor locatari de la etajul cinci, pîrîtul a inițiat lucrări de construcție în lipsa certificatului de urbanism, a autorizație de construcție și în pragul lunilor de iarnă.

Menționează reclamantul că, în urma acestor lucrări, pîrîtul a deteriorat tavanul și pereții de la apartament, astfel cauzîndu-i reclamantului un prejudiciu material considerabil.

Mai menționează reclamantul că, la 16.01.13, a fost înaintată o petiție, prin care a încercat să soluționeze litigiul pe cale extrajudiciară, însă pîrîtul nu a formulat nici un răspuns.

Astfel, solicită Vlas Andrei încasarea din contul SRL „Policonstructor” a prejudiciului material în sumă de 39 712,45 lei, a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei și cheltuielile de judecată suportate.

Prin hotărîrea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014, cererea de chemare în judecată înaintată de către Vlas Andrei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instant de fond a menționat că reclamantul nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă ce ar dovedi faptul că pîrîtul ar fi efectuat lucrări de construcție a mansardei și în urma acestui fapt i-ar fi cauzat un careva prejudiciu, iar argumentele precum că SC „Policonstructor” SRL ar fi efectuat

lucrări de construcție a mansardei la etajul 6 al blocului fără a dispune de certificat de urbanism și autorizație de construcție sunt lipsite de temei, deoarece aceste acte sunt prezente la materialele cauzei.

La 19 ianuarie 2015, Vlas Andrei a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărîrii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015 apelul declarat de către Vlas Andrei s-a respins și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 29.01.2016, Vlas Andrei a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărîrii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărîri prin care să se dispună încasarea de la SC „Policonstructor” SRL a prejudiciului material în mărime de 54 109,57 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

În motivarea recursului, recurentul a invocat încălcarea normelor de drept material și procedural, precum și interpretarea eronată a legii.

În speță, a susținut că, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, nu au reflectat asupra probelor prezentate care confirmă vinovăția intimatului și survenirea prejudiciului, ceea ce a condus la soluționarea greșită a cauzei.

La 21.03.2016, Asociația Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr. 55/30 a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care și-a manifestat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat declararea lui ca inadmisibilă sau respingerea ca nefondat.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Vlas Andrei a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificînd, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de intimat, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie admis, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

În conformitate cu art. 239-240 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. La adoptarea hotărîrii, instanța judecătorească, în limitele pretențiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acest sens, Colegiul atenționează că norma de drept indicată impune instanței de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării și încadrarea corectă de drept.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că Vlas Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Policonstructor”, intervenient accesoriu APLP nr. 55/30 privind repararea prejudiciului material și moral cauzat ca urmare a desfășurării lucrărilor de construcție a etajului șase și a mansardei.

În rezultatul judecării cazului, instanța de fond a respins acțiunea reclamantului din motiv că acesta nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă ce ar dovedi faptul că pîrîtul ar fi efectuat lucrări de construcție a mansardei și în urma acestui fapt i-ar fi cauzat un careva prejudiciu, iar instanța de apel a menținut această soluție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră hotărîrile instanțelor judecătorești ilegale, pornind de la următoarele.

La examinarea litigiului atît instanța de fond, cît și cea de apel au apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt care a condus la aplicarea eronată a normelor de drept material, în consecință, au adoptat hotărîri neîntemeiate și ilegale.

Totodată, în speța dată sunt stabilite fapte suficiente pentru a da o soluție nouă de admitere a acțiunii lui Vlas Andrei.

Colegiul conchide, că instanțele au ignorat probele prezentate, nu le-au apreciat și eronat nu le-au reținut ca pertinente pentru soluționarea corectă a litigiului.

Astfel, Colegiul concluzionează, că instanțele, nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele raportat la argumentele și probele aduse de către recurentul Vlas Andrei.

La caz, Colegiul constată că ambele instanțe au respins acțiunea reclamantului, invocînd lipsa de probe și, respectiv, neîntrunirea condițiilor pentru antrenarea răspunderii delictuale.

Potrivit prevederilor art. 1398 alin. (1) CC, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Răspunderea delictuală consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractual. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Temeiul răspunderii delictuale este componenta delictului civil, care constituie o totalitate de elemente esențiale pentru angajarea răspunderii civile delictuale. Componenta delictului civil include următoarele condiții: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăție. Or, nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu care constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare urmau să supună aprecierii fiecare element al răspunderii delictuale.

În acest sens, Colegiul conchide că eronat a fost constatat de către instanțe faptul cum că reclamantul nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă ce ar dovedi că pîrîtul ar fi efectuat lucrări de construcție a mansardei și în urma acestui fapt i-ar fi cauzat un careva prejudiciu.

Or, actele cauzei denotă cu certitudine că lucrările de construcție au fost efectuate de către SRL „Policonstructor”, deoarece reprezentantul acestui agent economic a participat la inspectarea apartamentului recurentului nr. 37 din str. Cornului, 5/2, mun. Chișinău și întocmirea actului de examinare din 22.09.2012 (f.d. 4).

Mai mult ca atît, la 12.08.2015, dirigintele de șantier Mardari Victor a întocmit procesul-verbal de constatare, potrivit căruia s-a stabilit că deteriorarea reparației încăperilor a fost prejudiciată de inundația apartamentului, parvenită în urma lucrărilor de construcție efectuate la mansarda blocului (f.d. 213).

Astfel, instanța de recurs constată că eronat a fost concluzionat de către instanțele ierarhic inferioare asupra faptului cum că reclamantul nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă ce ar dovedi că pîrîtul ar fi efectuat lucrări de construcție a mansardei și în urma acestui fapt i-ar fi cauzat un careva prejudiciu.

Totodată, la materialele cauzei este anexat și devizul local nr. 2-1-1 întocmit la 03.09.2015 de către SRL „Vicmarcon”, potrivit căruia pentru reparația apartamentului nr. 37 din str. Cornului, 5/2, mun. Chișinău, este necesară suma de 54 109,57 lei (f.d. 214-216). Or, atît instanța de fond, cît și cea de apel, nu a supus aprecierii acest înscris.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanțele ierarhic inferioare examinînd cauza, au dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt stabilite, situație ce a condus la încadrarea de drept greșită.

Prin urmare, instanța de recurs constată că pretențiile lui Vlas Andrei în partea prejudiciului material sunt întemeiate, SRL „Policonstructor” urmînd să achite reclamantului suma prejudiciului material cauzat.

Referitor la pretențiile reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, instanța de recurs reține următoarele.

Potrivit art. 1422 alin. (1) CC, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Potrivit art. 1423 alin. (1) CC, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Deoarece răspunderea pentru prejudiciul moral are un caracter compensator, acesta urmează să se determine de către instanța judecătorească, reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei, ținîndu-se cont de persoana reclamantului și de măsura în care această compensație poate să-i aducă satisfacție.

Totodată, la aprecierea prejudiciului moral, se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se excesiv și vădit exagerate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit conchide că nu sunt prezentate probe care să confirme cauzarea suferințelor fizice și psihice reclamantului, motiv din care cerința privind repararea prejudiciului moral urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Urmare a celor constatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 și de a adopta o hotărîre nouă de admitere parțială a acțiunii lui Vlas Andrei împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Policonstructor” privind încasarea prejudiciului material.

Ținînd cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Vlas Andrei.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 și se emite o hotărîre nouă.

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vlas Andrei împotriva Societății Comerciale „Policonstructor” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Asociația Proprietarilor Locuințelor Private 55/30, privind încasarea prejudiciului material și moral.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „Policonstructor” în beneficiul lui Vlas Andrei 54 109,57 (cincizeci și patru mii o sută nouă) lei prejudiciul material cauzat.

În rest acțiunea lui Vlas Andrei împotriva Societății Comerciale „Policonstructor” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea prejudiciului moral, se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea